

Netwerkbijeenkomst toelaatbaarheidsverklaringen

30 maart 2023

MINISTERIE VAN OCW
MARJAN ZANDBERGEN
M.ZANDBERGEN@MINOCW.NL

De omgeving, erfenissen uit het verleden

- ▶ 1998: Weer samen naar school (wsns)
- ▶ 2003: Leerlinggebonden financiering (lgf/rugzakje)
- ▶ 2014: Passend onderwijs

Weer samen naar school

- ▶ Begonnen met de nota van Van Kemenade, die zich afvroeg of het wel zo wenselijk was dat zoveel kinderen naar het speciaal onderwijs gingen;
- ▶ Met de invoering van WSNS is het (v)so lom en mlk opgeheven;
- ▶ Het so lom/mlk werd so en opgenomen in de wpo;
- ▶ Het vso lom/mlk werd praktijkonderwijs en leerwegondersteuning in het vmbo;
- ▶ Voor het sbo zijn er destijds **geen landelijke indicatiecriteria** opgesteld;
- ▶ Voor het praktijkonderwijs en de toegang tot leerwegondersteunend onderwijs **wel**;
- ▶ **Overig (v)so: schooleigen criteria.**

Leerlinggebonden financiering

- ▶ WSNS was bedoeld voor leerlingen met een lichte ondersteuningsbehoefte, lgf was meer gericht op de zwaardere ondersteuning;
- ▶ Idee was dat als leerlingen een indicatie hadden, ouders (en de leerling natuurlijk) konden kiezen tussen regulier en speciaal onderwijs,
- ▶ **De indicatie was gebaseerd op landelijk vastgestelde criteria;**
- ▶ Als gekozen werd voor regulier onderwijs dan kreeg de leerling een rugzakje mee;
- ▶ Verwachting was dat ouders zouden kiezen voor regulier onderwijs;
- ▶ Niets was minder waar ...

En dan: passend onderwijs

- ▶ De twee gescheiden systemen voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte (wsns en lgf) werd gezien als niet wenselijk;
- ▶ Ook werd het 'medische model' waarin leerlingen werden beoordeeld op hun beperking als niet wenselijk gezien;
- ▶ Het van het kastje naar de muur gestuurd worden om een school te vinden was eveneens niet wenselijk;
- ▶ Daarom **geen landelijke criteria meer**, maar werd de ondersteuningsbehoefte van de leerling leidend;
- ▶ Geen geshop, maar zorgplicht;
- ▶ Verantwoordelijkheid werd in de regio neergelegd: de samenwerkingsverbanden passend onderwijs.

Passend onderwijs

- ▶ Met de invoering van passend onderwijs werd ook de toelaatbaarheidsverklaring voor het (voortgezet) speciaal onderwijs, het speciaal basisonderwijs en het praktijkonderwijs ingevoerd.
- ▶ Uitgangspunt: niet de beperking maar de ondersteuningsbehoefte van de leerling is leidend;
- ▶ De plek waar die ondersteuning geboden kan worden kan per regio verschillen;
- ▶ Toelaatbaarheid kan dus het best in de regio (swv) zelf worden bepaald;
- ▶ Cluster 1 en 2 kennen geen toelaatbaarheidsverklaring en hebben eigen criteria.

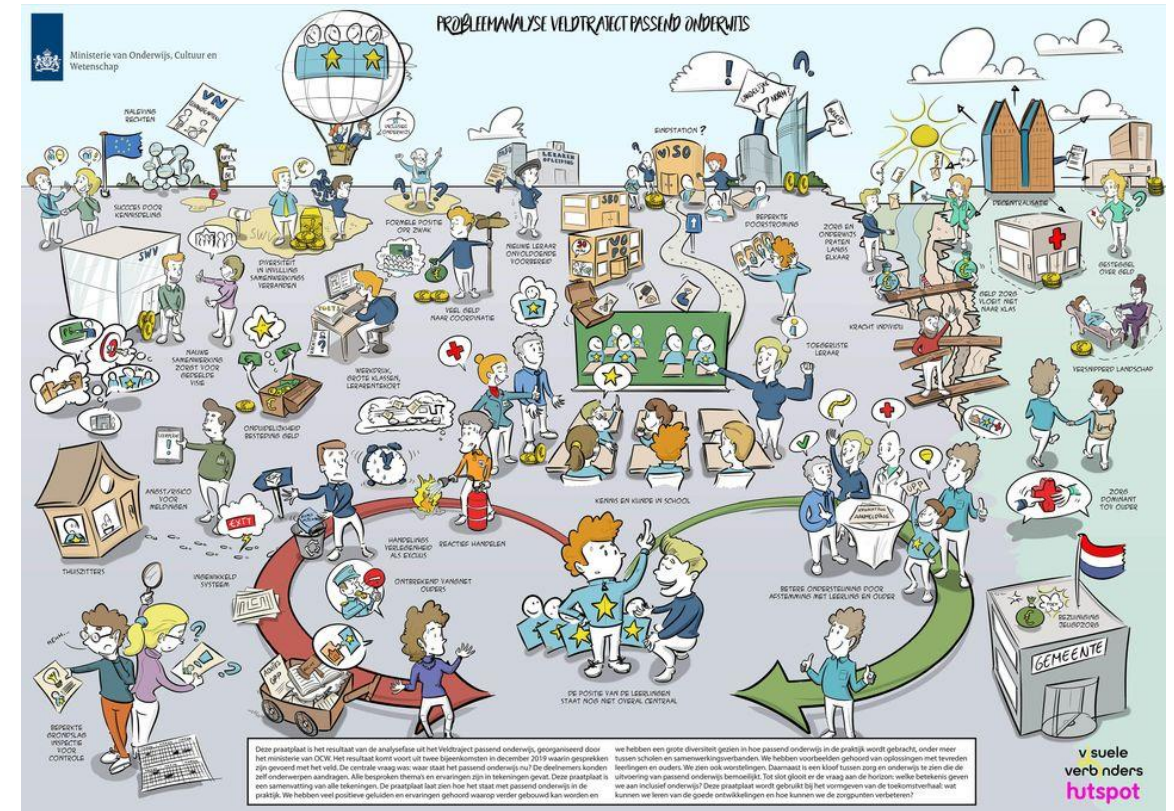
Minder druk van bovenaf

- ▶ Samenwerkingsverbanden en scholen bepalen zelf het niveau van de basisondersteuning;
- ▶ Samenwerkingsverbanden en scholen bepalen zelf wanneer een leerling in aanmerking komt voor extra ondersteuning en toelaatbaarheid tot speciaal onderwijs;
- ▶ Gaandeweg kwam er toch een behoefte aan richting:
  - ▶ Norm basisondersteuning;
  - ▶ Voorkomen van onnodige bureaucratie rond toelaatbaarheidsverklaringen.

Maatregelen en moties

- ▶ Verbeteraanpak passend onderwijs maatregel 18: terugdringen onnodige bureaucratie;
- ▶ Coullance bij herindicaties (tijdens corona);
- ▶ Toelaatbaarheidsverklaring voor gehele schoolperiode (emb);
- ▶ Doorlooptijd toelaatbaarheidsverklaring pro;
- ▶ .....

Uitgangspunt

- ▶ 'Minder administratie voor leraren en school. Het vertrouwen in het oordeel van de leraar, intern begeleider, ondersteuningscoördinator en schoolleider mag meer centraal komen te staan. Ze moeten geen tijd kwijt zijn aan onnodig papier- en regelwerk...'
- ▶ Minister: 'Ik ga in 2021 met het funderend onderwijs kijken waar ze tegenaan lopen en we hebben in het schooljaar 2021/2022 helder wat geschrapt en verbeterd kan worden.'

Werkgroep Toelaatbaarheidsverklaringen

Gestart zomer 2021;

Eerste resultaten begin 2022;

Verwachte afsluiting 2024.

Samenstelling olv OCW: vertegenwoordigers van scholen,
samenwerkingsverbanden, ouders,

Steunpunt passend onderwijs, Inspectie van het Onderwijs,
geschillencommissie passend onderwijs lezen mee.

Welke onderwerpen stonden onder meer op de agenda

- ▶ Landelijk format tlv's, duur tlv's, privacy en dataminimalisatie;
- ▶ Samenstelling adviescommissie toelaatbaarheid;
- ▶ Residentieel;
- ▶ Positie sbo en pro;
- ▶ Grensverkeer;
- ▶ Onderwijszorgarrangementen en tlv's in het regulier onderwijs;
- ▶ Hoorrecht leerlingen, positie ouders;
- ▶ ...

Waar staan we nu

- ▶ Overeenstemming over landelijk format aanvragen tlV;
- ▶ Residentieel weer deel van het traject;
- ▶ Positie sbo wordt in het licht van de vereenvoudiging bekostiging gelijkgeschakeld aan so;
- ▶ Stroomschema's;
- ▶ Start met verkenning/vereenvoudiging over grensverkeer (wie is verantwoordelijk voor de aanvraag en wie betaalt).

Landelijk format voor het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring

- ▶ Waarom;
- ▶ Wat staat er in;
- ▶ Stand van zaken;
- ▶ Wat betekent dat voor u!

Waarom?

TERUGDRINGEN BUREAUCRATIE
VOOR SCHOLEN,

SCHOLEN WORDEN
GECONFRONTEERD MET VELE
(VERSCHILLENDE FORMULIEREN) EN
VERZOEKEN OM INFORMATIE;

MEER EENDUIDIGHEID,

PROFESSIONALITEIT LEERKRACHT
VOOROP!

Wat wordt er gevraagd?

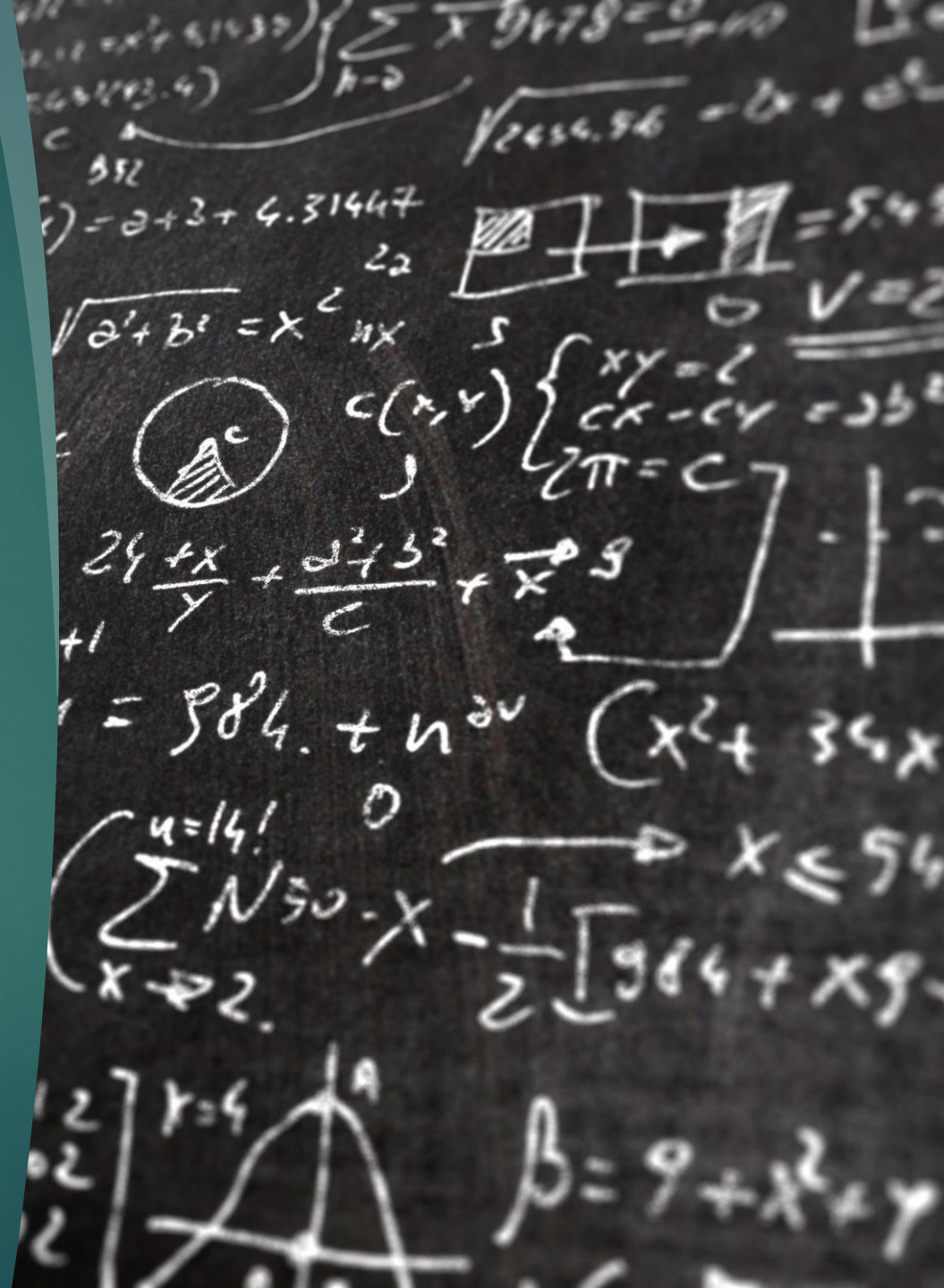

- ▶ NAW gegevens (leerling, verwijzende school en school waar leerling wordt aangemeld);
- ▶ Zienswijze ouders **en leerling**;
- ▶ Extra ondersteuningsbehoefte leerling (bevorderende en belemmerende factoren)*;
- ▶ Reeds geboden extra ondersteuning*;
- ▶ Handelingsdeel*;
- ▶ Effecten van de geboden extra ondersteuning*.

* **Indien geactualiseerd opp aanwezig dan kan daarmee worden volstaan.**

Waar staan we nu?

- ▶ Landelijk format is bekend, samenwerkingsverbanden en scholen zijn gevraagd hier mee te werken;
- ▶ Kinderziektes opsporen;
- ▶ Verzamelen opmerkingen via sectororganisaties;
- ▶ Aanpassen;
- ▶ Ondertussen ook: inpassen in geautomatiseerde systemen zoals OSO;
- ▶ Streven is schooljaar 2024/2025 implementatie.

Wat betekent dat voor u?

- ▶ Soms wat minder, soms wat meer informatie en eigenheid;
- ▶ Betere kwaliteit aanvragen;
- ▶ Wij vragen uw medewerking.

Wat vraagt dit van scholen?

- ▶ Discipline en een goed opp!

Daarom analoog aan traject tlV's een traject opp

- ▶ Wat was en is doel opp?
- ▶ Wat moet er in staan (wetgeving)?
- ▶ Wat gaan we doen en door wie?
- ▶ Wat betekent dat voor u?

Nieuw in aanvraag tlv en opp

- ▶ De stem en zienswijze van de leerling: hoorrecht.
- ▶ Onderdeel van het wetsvoorstel versterking positie ouders en leerlingen in passend onderwijs.
- ▶ In dit wetsvoorstel wordt hoorrecht vastgelegd voor leerlingen die extra ondersteuning krijgen.
- ▶ Ook staat in het wetsvoorstel dat scholen in de schoolgids informatie moeten opnemen over het extra ondersteuningsaanbod en dat er in elk samenwerkingsverband een ouder- en jeugdsteunpunt moet komen.

Grensverkeer en stroomschema's tlv

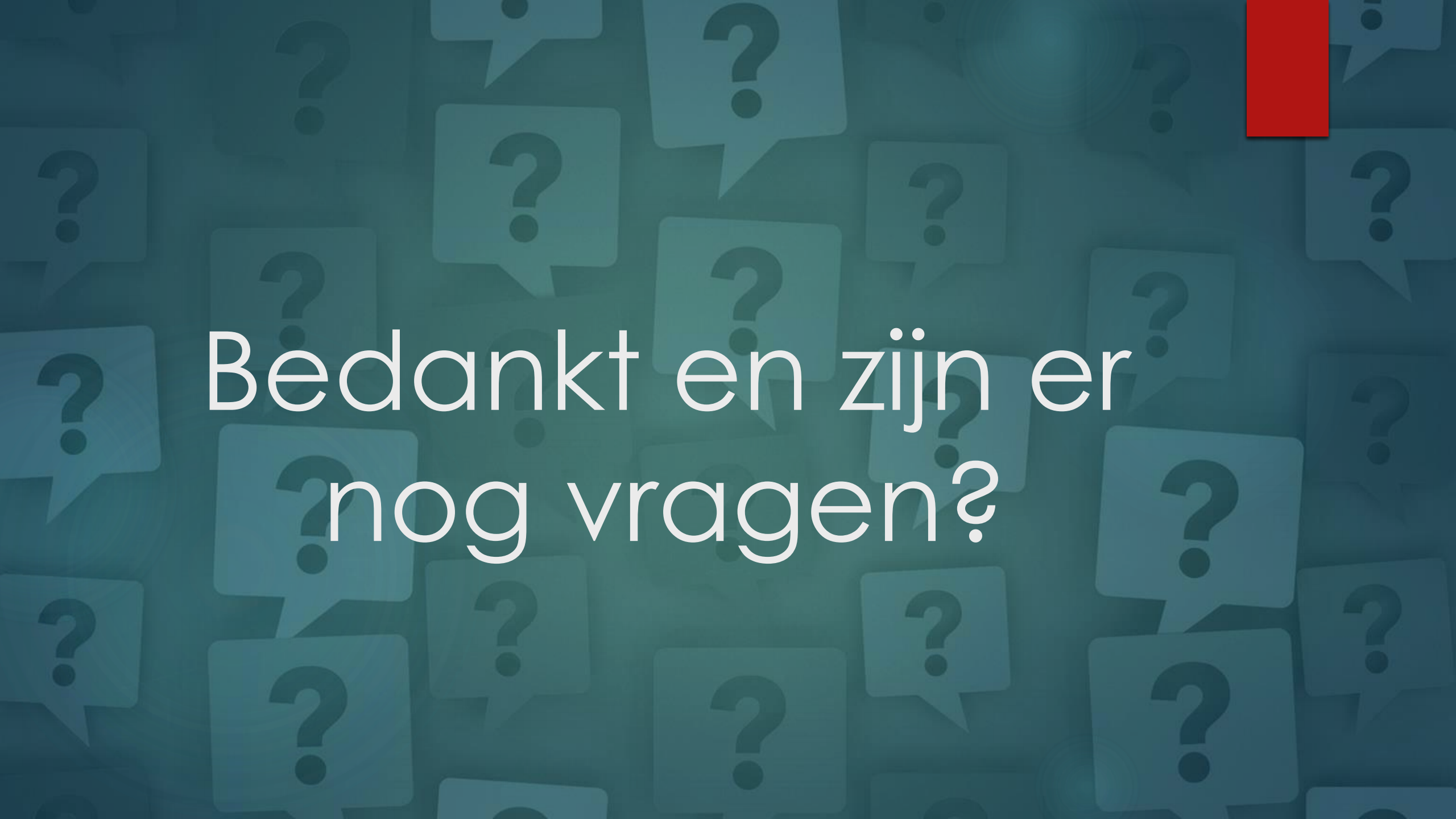
- ▶ Veel vragen en onduidelijkheden;
- ▶ Motie over grensverkeer;
- ▶ Aanpassen stroomschema's (wie geeft tlv af);
- ▶ Flappensessie met betrokken partijen:
  - ▶ Stroomschema's verfijnd;
  - ▶ Verkenning vereenvoudiging toelaatbaarheidsverklaringen (geschillenbeslechting, woonplaats- of vestigingsbeginsel ...);
  - ▶ Ontwikkelingen residentieel.
- ▶ Voor nu zijn de stroomschema's die binnenkort gepubliceerd worden leidend.

En verder:

- ▶ Minder kinderen thuis met een vrijstelling en meer kinderen naar school; wetsvoorstel terugdringen verzuim.
- ▶ Het voorstel van de minister is om het samenwerkingsverband een onderwijskundig advies te laten geven bij het aanvragen van een vrijstelling 5 onder a, aanvullend op het medische advies van een arts.
- ▶ Internetconsultatie geweest, divers commentaar ...

The background is a dark teal color with a repeating pattern of light blue speech bubbles, each containing a dark blue question mark. In the top right corner, there is a solid red rectangle.

Bedankt en zijn er
nog vragen?